Stockholms läns landsting

SÄRSKILT UTTALANDE

LANDSTINGSSTYRELSEN
VÄNSTERPARTIET

2016-01-26

Ärende nr 18
LS 2015-1137

Yttrande över landstingsrevisorernas rapport 1/2015 – de mindre sjukhusens roll i en förändrad vårdstruktur

De borgerliga partierna bemöter i sitt svar inte revisionens frågor om hur vårdval ska gå att förena med strategisk planering och geografisk spridning. Man bemöter inte heller oron för vilka effekter utskiftningen får för utbildning och kompetensförsörjning, eller hur man ska lösa samverkansutmaningarna.

Revisorernas rapport visar att planeringen för utskiftning av vård från akutsjukhusen till de mindre sjukhusen inte har hanterats tillfredställande. Merparten av de uppdrag som gavs 2011 och 2012 är ännu inte genomförda. Rapporten lyfter allvarlig kritik om att det för södra länet saknas en plan för försörjning av somatisk slutenvård utanför akutsjukhusen och pekar på hur vårdvalen försvårar styrning av verksamheter och försvårar samverkan mellan husläkare och specialistcentra i närområdet.

Investeringarna i de sjukhus som skulle utvecklas till specialistcentra har visat sig bli mer omfattande och dyrare än vad man räknade med från början. De ekonomiska konsekvenserna av utskiftningen är också oklara. Det har visat sig att tidigare antaganden om att vård blir billigare om den utförs utanför akutsjukhusen inte alltid stämmer. Istället har flera av de nya vårdvalen som t.ex. AsiH och somatiska specialistvårdval varit kostnadsdrivande. Med oro ser vi hur det snarare är regel än undantag att kostnaderna blir dyrare än förväntat i Stockholms läns landsting. Görs inga risk- och konsekvensanalyser?

Förändringarna i ersättningssystemet för vårdval vårdcentral kommer att döma av hur det ser ut i andra landsting inte lösa problemet med att det blir en skev geografisk spridning när vårdgivarna själva bestämmer var de ska bedriva vård. Trots detta fortsätter de styrande högerpartierna med stöd av Sverigedemokraterna att införa nya vårdval som t.ex. vårdval geriatrik.

Revisionsrapporten visar på bristerna i den borgerliga minoritetens styrning. Genom att ensidigt fokusera på upphandlingsformer och det stora nya sjukhuset NKS har de missat att greppa de stora utmaningarna med kompetensförsörjning, sammanhållna vårdkedjor och geografisk spridning av vård. Av rapporten framkommer att flera intervjuade anser att personalfrågan är mer utmanande än själva lokalfrågan. Här saknas initiativ från den styrande minoriteten och det förblir oklart vem som har det övergripande ansvaret för kompetensförsörjning och utbildning. Detta är mycket allvarligt med tanke på de problem sjukvården har med att rekrytera och behålla personal. Vi ser redan tendenser att vård i områden med stora behov utarmas på personal till förmån för vård i centrala delar av länet.

Denna utveckling riskerar att förstärkas när vården styckas upp och företagen ges rätt att etablera sig var de vill.

Vänsterpartiet stödjer intentionen i Framtidens hälso- och sjukvård att vård som inte behöver utföras i akutsjukhusens lokaler kan flyttas utanför sjukhusen. Vi delar däremot inte den styrande minoritetens agenda där den vård som flyttas ut helst ska drivas i privata företags regi. Revisorernas rapport visar hur problematisk denna agenda är. Fokus måste skifta från byggnader och upphandlingsformer till hur vi bygger en sammanhållen vård utifrån patienternas behov. Privatiseringsagendan behöver ersättas med direktavtal med de egna verksamheterna där akutsjukhusen och SLSO ska vara den sammanhållande motorn. Det krävs också politiskt ansvarstagande för att hantera personalkrisen och möjliggöra för såväl akutsjukhusen som de utskiftade verksamheterna att rekrytera och behålla personal.